

STANOWISKO ZARZĄDU STOWARZYSZENIA GMIN PRZYJAZNYCH ENERGII ODNAWIALNEJ W SPRAWIE PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁACH ENERGII ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW.

1. Wprowadzanie zmian w przepisach dotyczących funkcjonowania odnawialnych źródeł energii w tak krótkich odstępach czasowych, bez gruntownej analizy uwzględniającej szereg aspektów związanych z rozwojem OZE nie przyczynia się do wypracowania w miarę trwałych, obiektywnych i efektywnych zasad dotyczących OZE. Liczne zmiany, częstokroć wprowadzane bez należytej konsultacji, w formie poprawek w końcowym etapie prac parlamentarnych powodują tylko chaos, nie przyczyniający się do wzrostu autorytetu władzy ustawodawczej. Dlatego po raz kolejny postulujemy, aby propozycje zmian ustawy przedstawione przez Ministerstwo Energii poprzedzić spokojną, rzeczową konsultacją z uwzględnieniem głosu wszystkich środowisk zainteresowanych rozwojem OZE w Polsce. Niestety, ale zarówno w uzasadnieniu do projektu ustawy, jak i w ocenie skutków regulacji brak jest jakichkolwiek danych liczbowych pozwalających dokonać racjonalnej oceny propozycji nowych zapisów ustawowych. Wobec tego bardzo trudno jest podejmować dyskusję o propozycjach regulacji dotyczących odnawialnych źródeł energii bez odniesień do danych ekonomicznych związanych z tą dziedziną działalności gospodarczej. **Zwracamy również uprzejmą uwagę, że samorządy gminne z racji swoich zadań ustawowych są istotnym uczestnikiem funkcjonowania i rozwoju OZE w Polsce, dlatego też z dużym zdziwieniem przyjmujemy brak jakiegokolwiek instytucji samorządowej wśród podmiotów zaproszonych do konsultacji przez Ministerstwo Energii !!!**
2. Zaproponowany nowy system wsparcia dla producentów energii jest mało przejrzysty, nie zachęcający obywateli do budowy mikroinstalacji OZE. Nie znajdujemy żadnego racjonalnego uzasadnienia dla pominięcia w zaproponowanym systemie wsparcia dla energii wytwarzanej w instalacjach fotowoltaicznych, wiatrowych czy kogeneracji. Nie aprobujemy propozycji uchylecia zapisów art. 38b obowiązującej ustawy OZE, czyli faktycznego wyeliminowania spółdzielni energetycznych. Zapowiedź ulokowania przepisów dotyczących spółdzielni energetycznych w zapowiadanym nowym pakiecie regulacji dotyczących rozwoju energetyki rozproszonej, bez bliższego określenia terminu przyjęcia tych zasad

można ocenić jako faktyczne zamrożenie możliwości powstawania i funkcjonowania spółdzielni energetycznych. Propozycję doprecyzowania definicji mikroinstalacji i małej instalacji OZE uznajemy za słuszną i uzasadnioną.

3. Proponowane zapisy art.2 pkt5 dotyczące obowiązków inwestora w kwestii usunięcia widocznych elementów konstrukcji elektrowni wiatrowej należy ocenić generalnie za dobre. Jednakże za istotny należy uznać fakt, że elektrownie wiatrowe są stawiane na terenach rolniczych, gdzie po usunięciu tylko widocznych elementów elektrowni problematyczne będzie nasadzenie drzew czy zalesianie. Nadto w przypadku zmiany przeznaczenia terenów rolnych pod zabudowę mieszkaniową lub przemysłową pozostawienie pod powierzchnią gruntu fundamentów elektrowni wiatrowej, kabli i innej infrastruktury technicznej, stanowić może realne utrudnienie dla właścicieli nieruchomości posiadających wolę posadowienia na nich nowej zabudowy. Uwzględniając powyższe należy rozważyć, czy zasadnym jest wprowadzenie ustawowych zabezpieczeń finansowych, które zapewnią usunięcie i utylizację tych elementów. Można przyjąć, że o ile gmina będąca wydzierżawiającym teren pod instalację elektrowni wiatrowej zabezpieczy się odpowiednimi postanowieniami umowy, o tyle w przypadku innych podmiotów udostępniających teren nie można mieć tej pewności. Niezależnie od powyższego koniecznym jest również wprowadzenie systemu zabezpieczeń finansowych niezbędnych do pokrycia kosztów demontażu elektrowni wiatrowych w postaci wprowadzenia opłaty depozytowej lub recyklingowej od operatorów elektrowni wiatrowych podobnie jak jest to już uregulowane w ustawie prawo geologiczne i górnicze, gdzie środki na likwidację zakładu górniczego gromadzi się na wyodrębnionym rachunku bankowym. Zapewnienie środków jest konieczne ze względu na konieczność przywrócenia środowiska do sytuacji sprzed inwestycji jak również w przypadku porzucenia inwestycji lub bankructwa operatora. Rodzi się pytanie kto pokryje ewentualne koszty demontażu i recyklingu elektrowni w sytuacji przedstawionej powyżej. Pod rozważyć należy wziąć fakt, że część elektrowni już w momencie budowy nie była nowa, a kapitał zakładowy spółek może być niewystarczający do opłacenia demontażu. Tym samym zasadne jest wprowadzenie regulacji nakładających na inwestorów obowiązek w zakresie rozbiórki wszystkich elementów elektrowni wiatrowych (fundamentów kabli i innych niewidocznych elementów infrastruktury towarzyszącej) i uporządkowania terenu a nie tylko widocznych elementów jak zostało to sformułowane w dodanym art. 7a. Proponowana treść art. 7c ust 1 – do wszystkich stosunków prawnych, których przedmiotem jest udostępnienie terenu pod lokalizację elektrowni wiatrowych, stosuje się art. 675 i 677 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 r. Kodeks cywilny. Stosowanie art. 675 § 1 i § 2 w/w ustawy w umowach, o których mowa w zdaniu poprzednim, nie może zostać wyłączone na mocy postanowień umownych. Przepis w brzmieniu proponowanym w projekcie ustawy jest niejasny. Jak się wydaje „umowy które spełniają przesłanki z art. 659 albo przesłanki z art. 693” to umowy odpowiednio najmu i dzierżawy, a umową niespełniającą tych przesłanek w zasadzie jest jedynie umowa użyczenia. Przepis nie rozwiązuje również do końca problemu ustanowienia rzeczowego prawa użytkownika, jak również sytuacji, w której strony zawierające umowę najmu lub dzierżawy wyłączają stosowanie semiimperatywnych norm zawartych w art. 675 § 1 i § 2 k.c. Dlatego o wiele łatwiejszym rozwiązaniem legislacyjnym jest odstąpienie od zaproponowanej definicji negatywnej

i wprowadzenie sformułowania ogólnego - „wszystkie stosunki prawne”, które obejmuje wszelkie umowy. Ze względu na odniesienie obowiązującej treści art. 7 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych do spraw związanych z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uważamy również za zasadne, zgodne z praktyką poprawnej legislacji umieszczenie proponowanego brzmienia proponowanych zapisów art. 7a – 7d w art. 8 dokonując odpowiednich zmian tego artykułu.

4. W projekcie ustawy dokonuje się zmian mających na celu dokonywanie możliwości lokalizacji budynków w okolicy już funkcjonujących elektrowni wiatrowych, poprzez zniesienie ustawowego zakazu budowy budowli oraz budynków mieszalnych w sąsiedztwie funkcjonującej już elektrowni wiatrowej. Pożądaną zmianą wydaje się możliwość lokalizacji budynków w sąsiedztwie już funkcjonujących elektrowni wiatrowych jeżeli umożliwić to będzie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko. Dostrzegamy przy tym wyraźną sprzeczność : nadal mają obowiązywać przepisy o zakazie budowy nowych elektrowni wiatrowych w odległości mniejszej niż 10h. Należy przy tym rozważyć, czy nie umożliwić lokalizacji elektrowni wiatrowych w odległości mniejszej niż 10h na przykład 5h w przypadku uzyskania jednoznacznej pozytywnej opinii społeczności lokalnej, wyrażonej w konsultacjach społecznych przeprowadzonych według zasad konsultacji społecznych obowiązujących w gminach, wśród osób stale zamieszkujących na obszarze potencjalnego oddziaływania farmy wiatrowej. Uwzględnienie uwarunkowań lokalnych stanowić będzie o realizacji władztwa i decyzyjności na poziomie lokalnej społeczności i administracji samorządowej. Ponadto podkreślamy konieczność dopełnienia wszelkiej staranności przy procedowaniu projektu ustawy w zgodności z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tak, aby nie narażać samorządów gminnych na dodatkowe koszty.

5. Stanowczo domagamy się powstrzymania dokonywania pochopnych zmian mających wpływ na wysokość opodatkowania farm wiatrowych. Przypominamy treść art. 50 ust.2 ustawy o finansach publicznych, który brzmi :

„Projekt ustawy skutkującej zmianą poziomu dochodów lub wydatków jednostek samorządu terytorialnego wymaga określenia wysokości skutków tych zmian, wskazania źródeł ich sfinansowania oraz zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego”.

W ocenie skutków regulacji zupełnie zostały pominięte skutki finansowe dotyczące samorządów, można przypuszczać że żaden organ państwa nie dysponuje dziś wiedzą dotyczącą kwot opodatkowania farm wiatrowych łącznie w skali całego kraju i co za tym idzie wielkością globalnej wysokości podatków w zależności od sposobu ich naliczania. Wobec tego obiektywne oszacowanie skutków regulacji jest aktualnie niemożliwe, co powoduje niezgodność procedowania projektu ustawy z obowiązującą ustawą o finansach publicznych. Opodatkowanie farm wiatrowych dotyczy budżetów gmin i z tej racji przypominamy, że finanse samorządów gminnych są ważnym elementem finansów publicznych. Znaczenie wysokości opodatkowania farm wiatrowych nie stanowi odrębnego problemu gmin, lecz rzutuje również na całą sferę finansów publicznych poprzez wysokość subwencji dla gmin lub konieczność

wpłat do budżetu centralnego w przypadku osiągnięcia przez gminy wysokich dochodów podatkowych. Ponadto zaznaczamy, że dokonywanie zmian w wysokości podatku od elektrowni wiatrowych w trakcie roku budżetowego spowoduje liczne problemy finansowe gmin będących beneficjentami tego podatku. Nie akceptujemy zmiany definicji budowli w Prawie Budowlanym tylko dla potrzeb wysokości opodatkowania elektrowni wiatrowych. Przypominamy, że w roku ubiegłym kiedy wprowadzano zmianę definicji budowli z intencją zawartą w uzasadnieniu projektu tej ustawy tylko dla potrzeb objęcia całości elektrowni wiatrowej nadzorem budowlanym, zmiana wysokości podatku od elektrowni wiatrowej zaistniała niejako jako dodatkowy, nieprzewidziany wcześniej efekt regulacji.

Zaledwie po kilku miesiącach proponuje się powrót do poprzedniej definicji budowli, przy nadaniu uprawnień dla nadzoru budowlanego na całością elektrowni wiatrowych. Rodzi się zasadnicze pytanie, czy projektowany zapis art.3 ust.2 jest zgodny z prawem, a jeżeli tak to dlaczego ta propozycja nie została przedstawiona w roku ubiegłym w projekcie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Czy racjonalnym jest aby definicja budowli dla potrzeb opodatkowania elektrowni wiatrowej była inaczej interpretowana dla kwestii podatkowej, a zupełnie inaczej dla kwestii nadzoru budowlanego? Wprowadzone w roku ubiegłym zmiany spowodowały chaos i wiele problemów interpretacyjnych dla samorządów gminnych na terenie których zlokalizowano elektrownie wiatrowe, o skutkach jeszcze dziś trudnych do oszacowania. Postulujemy spokojne, rzeczowe i obiektywne wypracowanie zasad opodatkowania elektrowni wiatrowych, w latach ubiegłych pojawiało się wiele propozycji, również naszych uregulowania tej sprawy. W imieniu państwa polskiego, na mocy Konstytucji i ustawy o samorządzie gminnym oraz szeregu innych ustaw wykonujemy szereg zadań publicznych o doniosłym znaczeniu dla obywateli naszego kraju. Wobec tego domagamy się od najwyższych władz RP uwzględnienia argumentów samorządów w jakiegokolwiek regulacji dotyczącej funkcjonowania samorządu gminnego w Polsce.

Leszek Kuliński

**Przewodniczący Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej**

**Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej
w Kobylnicy**

Biuro SGPEO w Zgorzelcu

ul. Kościuszki 70 59-900 Zgorzelec

tel. 505 148 136 e-mail : biuro@sgpeo.pl www.sgpeo.pl